

Vienmēr atcerieties, ka pēc pirmās palīdzības sniegšanas jūsu mājdzīvniekiem jāsniedz veterinārā palīdzība. Pirmā palīdzība neaizstāj veterināro aprūpi, taču tā var glābt jūsu mājdzīvnieku dzīvību, līdz tas saņem veterināro aprūpi.

Aizrīšanās

- Simptomi: apgrūtināta elpošana, ķepas ievietošana mutē(kasot,skrāpējot) , gārdzošas skaņas elpojot vai klepojot, zilas lūpas/mēle.
- Sniedzot palīdzību esiet piesardzīgs – mājdzīvnieks, iespējams,panikā un šokā iekodīs vai ieskrāpēs.
- Ja mājdzīvnieks joprojām var elpot, nomieriniet to un pēc iespējas ātrāk nogādājiet to pie veterinārārsta.
- Ieskatieties mājdzīvnieka mutē, lai redzētu, vai nav redzams svešķermenis. Ja redzat priekšmetus, mēģiniet nosprostoto elpceļu atbrīvot no svešķermeņa ar knaiblēm vai pinceti, taču uzmanieties, lai svešķermenis netiktu nospiests tālāk rīklē. Netērējiet daudz laika, mēģinot novērst nosprostojumu, ja tas nav viegli sasniedzams — nekavējieties, bet nogādājiet savu mājdzīvnieku pie veterinārārsta.
- Ja nevar izņemt priekšmetu vai mājdzīvnieks sāk zaudēt samaņu, novietojiet abas rokas uz mājdzīvnieku krūšu kurvja sāniem un spēcīgi uzspiediet vai noguldiet mājdzīvnieku uz sāniem un ar plaukstu cieši sitiet pa krūšu kurvi 3 -4 reizes. Ideja ir strauji izspiest gaisu no viņu plaušām un izstumt svešķermeni. Atkārtojiet to, līdz

izdodas svešķermeni izdabūt vai sasniedzāt veterinārārsta palīdzību

Krampji

- Turiet savu mājdzīvnieku tālāk no dažādiem priekšmetiem (tostarp mēbelēm), kas to varētu traumēt. Lieki netaustiet savu mājdzīvnieku.
- Piefiksējiet lēkmes laiku (parasti tās ilgst 2-3 minūtes).
- Kad krampji ir beigušies, turiet mājdzīvnieku siltumā un klusumā.
- Nekavējoties sazinieties ar savu veterinārārstu

Lūzumi

- Uzlieciet uzpurni sunim vai kādu citu nodrošinājumu pret iekošanu savam mājdzīvniekam.
- Viegli noguldiet mājdzīvnieku uz līdzenas un cietas virsmas, lai atbalstītu.
- Pārvadājot savu ievainoto mājdzīvnieku pie veterinārārsta, izmantojiet nestuves (kā nestuves izmantot dēli vai citu stingru virsmu vai būri. Ja iespējams, nostipriniet mājdzīvnieku pie nestuvēm (pārlicinieties, ka neizdara spiedienu uz ievainoto vietu vai dzīvnieka krūtīm), lai to varētu transportēt .

- Varat lūzuma vietai uzlikt paštaisītu šinu, taču atcerieties, ka slikti novietota šina var nodarīt vairāk ļauna nekā laba. Ja rodas šaubas, pārsiešanu un šinu vienmēr vislabāk atstāt veterinārārsta ziņā.
- Pēc iespējas ātrāk vērsaties pie veterinārārsta

Asiņošana

- Uzlieciet uzpurni savam mājdzīvniekam.
- Uzspiediet uz brūces tīru, biezu marles spilventiņu un turiet spiedienu virs brūces ar roku, līdz asinis sāk recēt. Tas bieži aizņem vairākas minūtes, līdz trombs ir pietiekami spēcīgs, lai apturētu asiņošanu. Lai pārbaudītu to un redzētu, vai asinis ir sarecējušas, turiet spiedošo spilventiņu vismaz 3 minūtes un tad pārbaude.
- Ja asiņošana ir smaga un uz kājām, uzlieciet žņaugu (izmantojot elastīgo saiti vai marli) starp brūci un ķermeni, un uzlieciet spiedošu pārsēju uz brūces. Atbrīvojiet žņaugu uz 20 sekundēm ik pēc 15-20 minūtēm. Stipra asiņošana var ātri apdraudēt dzīvību, tādēļ nekavējoties griezieties pie veterinārārsta.

Šoks

- Simptomi: vājš pulss, sekla elpošana, nervozitāte, satraukums acīs.

- Parasti pēc smagas traumas vai lielām bailēm.
- Novietojiet dzīvnieku siltumā un klusumā.
- Ja dzīvnieks ir bezsamaņā, turiet galvu vienā līmenī ar visu ķermeni.
- Nekavējoties nogādājiet mājdzīvnieku pie veterinārārsta.

Ko darīt, ja mājdzīvnieks neelpo?

- Centieties saglabāt mieru
- Ja nēesat viens, tad palūdziet otram sazināties ar veterinārārstu, kamēr pats sniedzat palīdzību dzīvniekam.
- Pārbaudiet, vai mājdzīvnieks ir pie samaņas.
- Atveriet mājdzīvnieka muti un viegli satveriet tā mēli un velciet uz priekšu, līdz tā ir taisna un nenosprosto elpceļus. Pārbaudiet dzīvnieka rīkli, vai tajā nav svešķermeņa, kas bloķē elpceļus (skatiet iepriekšējo sadaļu par aizrīšanos).
- Veiciet mākslīgo elpināšanu, aizverot mājdzīvnieka *muti* (turiet to aizvērtu ar roku), un elpojiet ar muti tieši dzīvnieka *degunā*, līdz redzat, ka dzīvnieka krūtis izplešas. Kad krūtis izplešas, turpiniet elpināšanu ik pēc 4 - 5 sekundēm.

Ko darīt, ja mājdzīvniekam apstājas sirdsdarbība?

Saving Your Pet With CPR

If there is no breathing and no pulse, begin CPR immediately.

- 1 Check for breathing & pulse**
Check for pulse using middle and index finger below wrist, inner thigh, below the ankle or where left elbow touches the chest.
- 2 Look for other warning signs**
- Gums and lips will appear gray
- Pupils will be dilated
- 3 If no pulse, start compressions**
Lay animal on right side and place hands over ribs where its elbow touches the chest. Begin compressions. Do not give compressions if dog has a pulse.
- 4 If not breathing, give mouth-to-mouth**
Cats & small dogs: place your mouth over nose and mouth, blow air in.
Medium-large dogs: place your mouth over nose, blow air in.

Repeat Procedure

- Check pulse after 1 minute and then every few minutes
- Continue giving CPR until animal has a pulse or is breathing
- Stop CPR after 20 minutes

Animal Size	Compress Chest	Compressions per breath
Under 30 lbs.	1/2 - 1 inch	5
30-90 lbs.	1 - 3 inches	5
Over 90 lbs.	1 - 3 inches	10

Diagram Source: American Red Cross

Ja suns zaudējis samaņu, pārbaudiet tā pulsu(sk. attēlā)

- Suni noguldi uz cietas virsmas uz labajiem sāniem un elkoņa locītavas apvidū veiciet ritmiskus spiedienus uz krūšu kurvi(sk.attēlā).
- Lai masētu kaķu un citu sīku mājdzīvnieku sirdis, apliec roku ap dzīvnieka krūtīm, lai īkšķis atrastos krūškurvja kreisajā pusē, bet

pirksti atrastos krūškurvja labajā pusē, un saspiediet krūškurvi, saspiežot krūtis ar īkšķi un pirkstiem.

- Spiediet ritmiskās kustības uz leju 80-120 reizes minūtē lielajiem dzīvniekiem un 100-150 reizes minūtē mazākiem dzīvniekiem.
- Neveiciet vienlaicīgi elpināšanu un sirds masāžu, saspiežot krūškurvi; mainiet sirds masāžu ar elpināšanu, veicot 4-5 sekundes elpināšanu un tad sirds masāžu.
- Turpiniet, līdz dzirdat sirdspukstus vai sajūtat pulsus, jūsu mājdzīvnieks atsāk regulāri elpot, vai esat ieradies veterinārajā klīnikā, un dzīvnieka reanimāciju var pārņemt veterinārārsts.

Lūdzu, atcerieties, iespēja, ka jūsu mājdzīvnieki izdzīvos ar reanimāciju, ir ļoti zema. Ārkārtas situācijās tas var dot jūsu mājdzīvniekiem vienīgo iespēju!!!